

15. Bliss C., Tella R. Di Does Competition Kill Corruption? Journal of Political Economy. 1997. Vol.105, №5. P. 1001 – 1023.
16. Corruption Perceptions Index. 2020. Transparency International. URL: https://images.transparencycdn.org/images/CPI2020_Report_EN_0802-WEB-1.pdf
17. Абрамов Ф.В. Неосвіченість суспільства як фактор поширення маніпулювання суспільними настроями. Бізнес Інформ. 2019. № 6. С. 8–13.
18. Абрамов Ф.В. Суспільні настрої як фактор динаміки антикорупційних формальних правил. Бізнес Інформ. 2018. № 12. С. 26–31.
19. Абрамов Ф.В. Ефективність репресивних антикорупційних заходів в умовах високого рівня корумпованості. Бізнес Інформ. 2017. № 12. С. 8–12.
20. Абрамов Ф.В. Факторы устойчивости формальных правил. Вісник Національного технічного університету “ХПІ” Збірник наукових праць. Тематичний випуск: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Харків: НТУ”ХПІ”. 2012. №25, с.122-127.
21. Абрамов Ф.В. Заходи з попередження маніпулювання суспільними настроями. Бізнес Інформ. 2019. № 11. С. 22–27.

ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ У ДЕРЖАВНОМУ ТА ПРИВАТНОМУ СЕКТОРІ

Пестовська З. С., канд. екон. наук, доцент, Університет імені Альфреда Нобеля

Фінансова звітність містить важливу інформацію про фінансове становище та результати діяльності підприємства. У глобальному світі необхідно, щоб інформація була порівнянна на міжнародному рівні. Ця вимога створює проблему для малих та середніх підприємств, оскільки вони складають свою звітність відповідно до національного законодавства, яке ґрунтується на Директиві 2013/34/ЄС у державах-членах ЄС. Жодне застосування Директиви в національному законодавстві не гарантує гармонізації фінансової звітності. Іншим напрямком гармонізації є МСФЗ для малих та середніх підприємств (МСП), який ЄС не визнав як основу для створення фінансової звітності, хоча його значення не є незначним у всьому світі – близько 80 юрисдикцій використовують чи дозволяють його використання на даний час [1].

Підприємства, які представляють достовірні та міжнародно порівняні звіти про свої фінансові результати, мають більше шансів залучити інвестиції від вітчизняних та міжнародних інвесторів. У цьому відношенні Міжнародні стандарти фінансової звітності та Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку у державному секторі відіграють ключову роль.

Міжнародна торгівля та інвестиції вимагають міжнародно порівняних даних про результати діяльності підприємств. Для вирішення цього питання в жовтні 1982 року Економічна і Соціальна Рада ООН створила Міжурядову робочу групу експертів з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та звітності.

Відтоді Міжурядова робоча група експертів стала відкритим та інклюзивним форумом ООН, який протягом трьох десятиліть робить внесок у гармонізацію та порівнянність звітності підприємств у державах-членах як

засобу для сприяння сприятливому інвестиційному та діловому клімату, стійкому і інклюзивному зростанню, а нещодавно – оцінка внеску приватного сектора у реалізацію Порядку денного зі сталого розвитку на період до 2030 року.

У 2012 році UNCTAD розробленого та запущеного Інструмент розвитку бухгалтерського обліку (Accounting Development Tool) який містить посилання на міжнародні стандарти, кодекси та найкращі практики у сфері звітності підприємств. Ключовими компонентами Інструменту є Міжнародні стандарти фінансової звітності (IFRS) та Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку у державному секторі (IPSAS).

Протягом останніх років Міжурядова робоча група експертів ЮНКТАД з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та звітності займалася подальшою гармонізацією звітності щодо сталого розвитку, в тому числі з метою підтримки механізму моніторингу та перегляду Цілей сталого розвитку. Зокрема, ціль сталого розвитку «стале споживання та виробництво» заохочує компанії, особливо великі та транснаціональні компанії, застосовувати практики сталого розвитку та інтегрувати інформацію щодо сталого розвитку у свої звітні цикли, для чого ЮНКТАД опублікувала Керівництво щодо основних показників для звітності суб'єктів господарювання щодо реалізації цілей сталого розвитку.

У квітні 2019 року на конференції з фінансової звітності, пов'язаної з кліматом, у Кембриджі, Великобританія, у промові під назвою «Чого може і чого не може досягти звітність щодо сталого розвитку», голова IASB зазначив, що IASB працює над покращенням ширшої фінансової звітності за допомогою, наприклад, проекту коментарів керівництва. Практична заява (коментар керівництва) оновлюється і буде зосереджена більше на нематеріальних активах та включатиме вимоги до компаній звітувати про проблеми сталого розвитку, включаючи зміну клімату, якщо ці проблеми суттєво впливають на їхній бізнес.

У липні 2017 року Спеціальна група з розкриття фінансової інформації, пов'язаної з кліматичними змінами, Ради з фінансової стабільності опублікувала звіт про розкриття інформації про фінансові ризики, пов'язані з кліматом, у якому ризики, пов'язані з кліматом, зазначені як ризики, що не підлягають диверсифікації, що впливає майже на всі галузі. Звіт також надає основу щодо того, як підприємства можуть проводити оцінку суттєвості для розкриття інформації про сталість у своїх фінансових звітах.

В бухгалтерському обліку у державному секторі співіснують різні набори стандартів; наприклад, місцеве регулювання може включати вимоги IPSAS. Процес конвергенції може здійснюватися шляхом поетапного впровадження змін міжнародних стандартів у локальний контекст. Конвергенція також може мати місце в контексті країни, між різними рівнями звітності (наприклад, центральний уряд проти муніципалітетів).

У багатьох випадках кілька суб'єктів державного сектору працюють разом для спільної мети, в рамках однієї організації (господарського суб'єкта).

Консолідація – це процес подання фінансової звітності всіх суб'єктів господарювання, які входять до складу підприємства, що звітує, у консолідований спосіб.

Головною ідеєю запровадження консолідованих рахунків у всьому спектрі уряду є заохочення більшої підзвітності через більшу прозорість зв'язків між державними органами та об'єднання фінансових зобов'язань між різними органами в єдине ціле.

«Група двадцяти» та інші великі міжнародні організації, а також багато урядів, бізнес-асоціації, інвестори та представники світової бухгалтерської професії підтримують мету створення єдиного набору високоякісних глобальних стандартів бухгалтерського обліку.

Світовий банк тривалий час підтримував розробку єдиного набору високоякісних глобальних стандартів бухгалтерського обліку. FSB заявила про свою підтримку єдиного набору високоякісних світових стандартів бухгалтерського обліку. Лідери G20 підтримують продовження роботи щодо досягнення єдиного набору стандартів бухгалтерського обліку високої якості.

Сучасні економіки покладаються на транскордонні операції та вільний потік міжнародного капіталу. Понад третина всіх фінансових транзакцій відбувається через кордон, і очікується, що це число зростатиме.

Інвестори шукають можливості для диверсифікації та інвестування по всьому світу, тоді як компанії залучають капітал, проводять угоди або мають міжнародні операції та дочірні компанії у багатьох країнах.

Різноманітність вимог до бухгалтерського обліку часто збільшує вартість, складність і зрештою створює ризик як для компаній, які готують фінансову звітність, так і для інвесторів та інших осіб, які використовують цю фінансову звітність для прийняття економічних рішень.

Застосування національних стандартів бухгалтерського обліку означало, що суми, зазначені у фінансовій звітності, можуть розраховуватись на іншій основі. Щоб розкрити цю складність, потрібно було вивчити дрібні деталі національних стандартів, тому що навіть невелика відмінність у вимогах могла серйозно вплинути на фінансові результати та фінансове становище компанії у звітності - наприклад, компанія може визнати прибуток відповідно до одного набору національних стандартів та збитки - до іншого.

Стандарти МСФЗ вирішують цю проблему, надаючи високоякісний, міжнародно визнаний набір стандартів бухгалтерського обліку, які забезпечують прозорість, підзвітність та ефективність на фінансових ринках у всьому світі.

МСФЗ забезпечують прозорість, підвищуючи міжнародну сумісність та якість фінансової інформації, дозволяючи інвесторам та іншим учасникам ринку приймати обґрунтовані економічні рішення. МСФЗ посилюють підзвітність, скорочуючи інформаційний розрив між постачальниками капіталу та людьми, яким вони довірили свої гроші. Наші стандарти надають інформацію, необхідну для притягнення посібника до відповідальності. МСФЗ як джерело порівнянної на глобальному рівні інформації мають життєво важливе значення для регулюючих органів у всьому світі. МСФЗ сприяють

економічній ефективності, допомагаючи інвесторам виявляти можливості та ризики у всьому світі, тим самим покращуючи розподіл капіталу. Для підприємств використання єдиної надійної мови бухгалтерського обліку знижує вартість капіталу та знижує витрати на міжнародну звітність.

Перехід на МСФЗ не обходиться без витрат та зусиль. Компаніям, що звітують, як правило, потрібно змінити принаймні деякі зі своїх систем і практик; інвестори та інші особи, які використовують фінансову звітність, повинні проаналізувати, як змінилася інформація, яку вони одержують; регулюючим органам цінних паперів та фахівцям у галузі бухгалтерського обліку необхідно змінити свої процедури.

МСФЗ вдалося створити спільну мову бухгалтерського обліку для ринків капіталу. Прийняття стандартів МСФЗ було значною мірою позитивним для лістингових компаній. Прийняття МСФЗ позитивно позначилося на зниженні інвестиційного ризику у вітчизняних компаніях, на пом'якшенні «корейського дисконту» та на залученні іноземного капіталу за допомогою лістингу акцій за кордоном, випуску облігацій чи злиття та поглинання [2].

Переваги включають нижчу вартість капіталу для деяких компаній та збільшення інвестицій у юрисдикції, що застосовують МСФЗ. Використання МСФЗ у внутрішній звітності компаній покращує їхню здатність порівнювати операційні підрозділи у різних юрисдикціях, скорочуючи кількість різних систем звітності та маючи можливість переміщати співробітників, які мають досвід роботи з МСФЗ, своєю організацією.

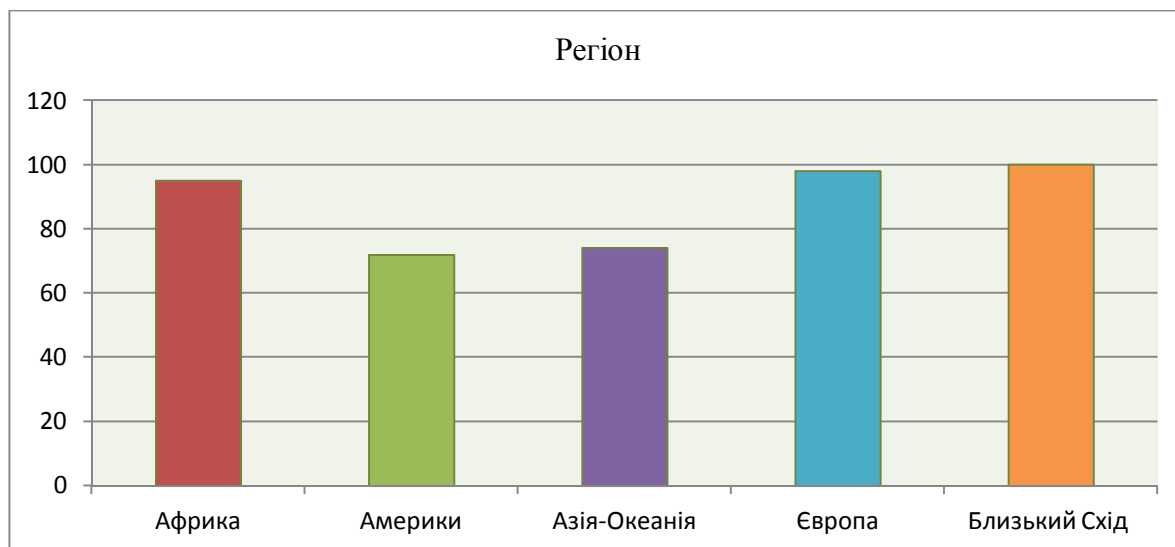

Рис. 1. Відсоток профільних юрисдикцій, які вимагають використання МСФЗ, за регіонами [2].

IOSCO визнала переваги глобальних стандартів, коли 2000 року рекомендувала своїм членам дозволити використання МСФЗ на своїх біржах для транскордонних пропозицій. З тих пір МСФЗ стали глобальною мовою фінансової звітності, що широко використовується в розвинених країнах, що розвиваються (рис. 1). 144 юрисдикції тепер вимагають використання

стандартів МСФЗ для всіх чи більшості публічних компаній, тоді як ще 12 юрисдикцій дозволяють їх використання.

Коли стандарти у певній країні наближаються до МСФЗ, іноземні аналітики надають точніші прогнози для фірм з цієї країни. Застосування МСФЗ є більш імовірним, коли уряди здатні вчасно приймати рішення і коли можливості та витрати на перехід є відносно низькими.

Сприйняття мережі переваг, пов'язаних із нижчими транзакційними витратами для іноземних користувачів фінансової звітності, призводить до того, що країни приймають рішення прийняти МСФЗ. Таким чином, країна може прийняти МСФЗ, навіть якщо її національні стандарти особливо добре підходять для її національних установ. Проте ступінь змін для окремої країни і, отже, переваги для фірм на національному рівні різняться між членами ЄС [3].

Грунтуючись на виявленні суттєвих відмінностей між національним законодавством та МСФЗ, в подальшому доцільно відповісти на питання, чи зміниться (і як) фінансове становище та результати діяльності підприємства, якщо зміниться структура бухгалтерського обліку під час переходу від звітності на основі національного законодавства до звітності на основі стандарту.

Список використаних джерел:

1. Review of current developments in international standards of accounting and reporting in the public and private sectors. Trade and Development Board Investment, Enterprise and Development Commission Intergovernmental Working Group of Experts on International Standards of Accounting and Reporting, 35 session, Geneva, 2019. Електронний ресурс. Режим доступу: https://unctad.org/system/files/official-document/ciisard90_en.pdf
2. Why global accounting standards? Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.ifrs.org/use-around-the-world/why-global-accounting-standards/>
3. IFRS around the-world. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/around-the-world/adoption/2012-research-on-global-accounting-standards.pdf>

ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ ВІДОБРАЖЕННЯ БУДІВЕЛЬНИХ РОБІТ У ПІДРЯДНИКА БУДІВНИЦТВА

*Пінчук Т. А., канд. екон. наук, доцент, Анцибор Л. О., здобувач,
Херсонський національний технічний університет, м. Херсон*

Будівництво - це вид виробничої діяльності, що полягає у зведенні будівель різного призначення, ремонті існуючих об'єктів, укладанні доріг. Найчастіше така діяльність пов'язана зі значними фінансовими витратами і певними ризиками, тому будівельний бізнес потребує суворого обліку фінансів, замовлень, договорів з підрядниками та інвесторами. З цією метою облікова система підрядника в цілому повинна забезпечувати наступні можливості:

- облік проектів і можливість планування їх бюджету;
- контроль термінів реалізації і аналіз поточного стану об'єктів;
- облік витрат по проектах;